

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

BIJ DOORVERWIJZEN EN HOMOLOGATIE

BUITENGERECHTELIJKE BEMIDDELING
GERECHTELIJKE BEMIDDELING

GEBASEERD OP

BEMIDDELING EN RECHTSPRAAK HAND IN HAND WEGWIJS VOOR DE RECHTER

ACTUALISERING 10 SEPTEMBER 2024

**© S. DE BAUW EN B.GAYSE
DIE KEURE, 2009**

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

BIJ DOORVERWIJZEN EN HOMOLOGATIE

BUITENGERECHTELIJKE BEMIDDELING
GERECHTELIJKE BEMIDDELING

Hoofdstukken (aanklikbare tekst)

I. DOORVERWIJZEN GERECHTELIJKE BEMIDDELING

DEEL 1: CHECKLIST VOOR DE RECHTER

DEFINITIE BEMIDDELING

TECHNISCHE VOORWAARDEN

DOORVERWIJSINDICATOREN

KEUZE BEMIDDELAAR

INHOUD VAN DE BESLISSING DIE DE BEMIDDELING BEVEELT

DEEL 2: TE VERSTREKKEN INFORMATIE BIJ DE DOORVERWIJZING

DUIDING VERBOD TOT CONSULT

WAT IS BEMIDDELING?
WAT ZIJN DE VOORDELEN?

BASISPRINCIPES

KOSTEN

SELECTEREN BEMIDDELAAR

GEVOLGEN VOOR DE PROCEDURE

II. HOMOLOGATIE BUITENGERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

TE VOEGEN STUKKEN

VOORAFGAANDE CONTROLE

HOMOLOGATIETOETS
WETTELIJKE CRITERIA
MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

HOMOLOGATIEBESLISSING

KOSTEN

III. HOMOLOGATIE GERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

TE VOEGEN STUKKEN

VOORAFGAANDE CONTROLE

HOMOLOGATIETOETS
WETTELIJKE CRITERIA
MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

HOMOLOGATIEBESLISSING

KOSTEN

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

BIJ DOORVERWIJZEN EN HOMOLOGATIE

BUITENGERECHTELIJKE BEMIDDELING
GERECHTELIJKE BEMIDDELING

Inhoudstafel (aanklikbare tekst)

art.	Basisinformatie	Pagina
I. DOORVERWIJZEN GERECHTELIJKE BEMIDDELING DEEL 1: CHECKLIST VOOR DE RECHTER		
Art. 1723/1 Ger. W.	Definitie bemiddeling	1
Art. 1725, §2 Ger.W.	Bemiddelingsbeding	1
Art. 1724 Ger.W.	Toepassingsgebied: Elk al dan niet grensoverschrijdend geschil van vermogensrechtelijke aard met inbegrip van de geschillen waarbij een publiekrechtelijke rechtspersoon is betrokken Niet- vermogensrechtelijke geschillen die vatbaar zijn voor dading Specifieke lijst voor familiezaken 1) Art. 572bis, 3°, 4°, 6° tot 10° en 12° tot 15° B.W. 2) de geschillen voortvloeiend uit de feitelijke samenwoning	2
Art. 1734, §1 Ger.W.	Gerechtelijke bemiddeling In elke stand van het geding, zolang de zaak niet in beraad is genomen	3
Art. 1734, §1, eerste lid Ger.W.	Op gezamenlijk verzoek bemiddeling bevelen	3

art.	Basisinformatie	Pagina
Art. 1734, §1, eerste en tweede lid Ger.W.	Op eigen initiatief/ambtshalve van/door de rechter : met instemming van alle partijen	4
Art. 1735, §2 Ger.W.	Het gehele geschil of een gedeelte ervan	5
DOORVERWIJSINDICATOREN		
indicator	Onderhandelingsbereidheid	6
indicator	Onderhandelingsvaardigheid	6
indicator	Mogelijke andere indicatoren	6
KEUZE BEMIDDELAAR		
Art. 1734, §1 Ger.W.	Akkoord partijen over de naam van de bemiddelaar	7
Art. 1734, §1/1, tweede lid Ger.W.	Geen overeenstemming tussen partijen: de rechter kiest	8
INHOUD VAN DE BESLISSING DIE DE BEMIDDELING BEVEELT		
Art. 1734, §2 Ger. W.	Inhoud van de beslissing die de bemiddeling beveelt	8
DEEL 2: TE VERSTREKKEN INFORMATIE BIJ DE DOORVERWIJZING		
Art. 297 Ger.W.	Duiding verbod tot consult	9
Art. 1723/1 Ger. W.	Wat is bemiddeling?	9
Art. 1723/1 Ger. W.	Voordelen bemiddeling	9

BASISPRINCIPES BEMIDDELING (OP VOLGORDE ART.S)

art.	Inhoud	Pagina
Art. 1728 Ger.W.	Vertrouwelijkheid	10
Art. 1729 Ger.W.	Stopzetten bemiddeling	10
Art. 1731 Ger.W.	Bemiddelingsprotocol	14
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	14
Art. 1734, §1 Ger.W.	Kosten	11
Art. 1734, §1/1, tweede lid Ger. W.	Selecteren bemiddelaar	11
Art. 1734, §2 Ger. W. Art. 1735, §5 Ger. W.	Gevolgen voor de procedure	12
BIJKOMENDE INFO MET BETREKKING TOT BEMIDDELINGSWETGEVING		
Art. 1726 Ger.W.	Wettelijke erkenningscriteria: verdere uitwerking door de FBC	
Art. 1727 Ger.W. Art. 1727/1-1727/7 Ger.W.	Structuur, samenstelling, taken FBC	
Art. 1730 Ger.W.	Buitengerechtelijke bemiddeling	

II. HOMOLOGATIE BUITENGERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

TE VOEGEN STUKKEN ART. 1733 GER.W.

Art. 1733, eerste lid Ger.W.	Bewijs erkenning bemiddelaar	14
Art. 1731, §1 Ger.W.	Bemiddelingsprotocol	14
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	14

VOORAFGAANDE CONTROLE

Art. 1733, eerste lid Ger.W.	Bevoegdheid rechter	15
Art. 1733, eerste lid Ger.W.	Saisine rechter	15
Art. 1731 Ger.W.	Bemiddelingsprotocol	16
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	16
Art. 1733, eerste lid Ger.W.	Erkenning Bemiddelaar	16
Art. 1733, tweede lid Ger. W.	Bij aangelegenheden art. 1004/1 Ger.W. Belang van het kind: • aandacht op vestigen • verduidelijken op welke wijze rekening mee werd gehouden	17

HOMOLOGATIETOETS WETTELIJKE CRITERIA

Art. 1733, derde lid Ger.W	Schending openbare orde	17

Art. 1733, derde lid Ger.W	Schending belang minderjarige kinderen	17
HOMOLOGATIETOETS MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN		
Art. 1728 Ger.W.	Vertrouwelijkheid	18
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	18
HOMOLOGATIEBESLISSING		
Art. 1733, <i>in fine</i> Ger.W. <i>juncto</i> Art. 1043 Ger.W.	Vermelding in de beslissing	19
Art. 1734, §1 Ger.W.	Kosten	19

III. HOMOLOGATIE GERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

TE VOEGEN STUKKEN ART. 1736 GER.W.

Art. 1736, eerste lid Ger.W.	Bewijs erkenning bemiddelaar	20
Art. 1731, §1 Ger.W.	Bemiddelingsprotocol	20
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	20

VOORAFGAANDE CONTROLE

Art. 1736, eerste lid Ger.W.	Bevoegdheid rechter	21
Art. 1736, eerste lid Ger.W.	Saisine rechter	21
Art. 1731 Ger.W.	Bemiddelingsprotocol	22
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	22
Art. 1736, eerste lid Ger.W.	Erkenning Bemiddelaar	22
Art. 1736, vierde lid Ger. W.	Bij aangelegenheden art. 1004/1 Ger.W. Belang van het kind: • aandacht op vestigen • verduidelijken op welke wijze rekening mee werd gehouden	23

HOMOLOGATIETOETS WETTELIJKE CRITERIA

Art. 1736, vijfde lid Ger.W	Schending openbare orde	23

Art. 1736, vijfde lid Ger.W	Schending belang minderjarige kinderen	23
HOMOLOGATIETOETS MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN		
Art. 1728 Ger.W.	Vertrouwelijkheid	24
Art. 1732 Ger.W.	Bemiddelingsakkoord	24
HOMOLOGATIEBESLISSING		
Art. 1736, <i>in fine</i> Ger.W. <i>juncto</i> Art. 1043 Ger.W.	Vermelding in de beslissing	25
Art. 1734, §1 Ger.W.	Kosten	25

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

BIJ DOORVERWIJZEN GERECHTELIJKE BEMIDDELING

CHECKLIST VOOR DE RECHTER

GERECHTELIJK WETBOEK	DUIDING
DEFINITIE BEMIDDELING	
Art. 1723/1 Ger. W.	"De bemiddeling is een vertrouwelijk en gestructureerd proces van vrijwillig overleg tussen conflicterende partijen met de medewerking van een onafhankelijke, neutrale en onpartijdige derde die de communicatie vergemakkelijkt en poogt de partijen ertoe te brengen zelf een oplossing uit te werken."
TECHNISCHE VOORWAARDEN	
Art. 1725, §2 Ger.W. BEMIDDELINGSBEDING	Aan een bemiddelingsbeding onderworpen geschil Opschortende exceptie: - Voorgedragen <i>in limine litis</i> - Toetsen geldigheid beding

Art. 1724 Ger.W. TOEPASSINGSGBIED

Welke soorten conflicten ?

1° de al dan niet grensoverschrijdende geschillen van **vermogensrechtelijke aard**, met inbegrip van de geschillen waarbij een publiekrechtelijke rechtspersoon is betrokken;

2° de **niet-vermogensrechtelijke geschillen die vatbaar zijn voor dading**, met inbegrip van de geschillen waarbij een publiekrechtelijke rechtspersoon is betrokken;

3° de geschillen bedoeld in art. 572*bis*, 3°, 4°, 6° tot 10° en 12° tot 15°, en de geschillen voortvloeiend uit de feitelijke samenwoning.

Geschillen die de openbare orde raken zijn in principe uitgesloten.

MAAR:

- Overleg over geschillen die de openbare orde raken, houdt niet noodzakelijk een schending in.
- De controle gebeurt bij het verzoek tot homologatie.

CONCREET:

- familiezaken (specifieke vermelding in dit art.)
- burgerlijke en ondernemingszaken
- sociale zaken
- een geschil waarbij een publiekrechtelijke rechtspersoon is betrokken (specifieke vermelding in dit art.)

Specifieke lijst voor familiezaken in art. 1724 Ger. W. :
1) Art. 572*bis*, 3°, 4°, 6° tot 10° en 12° tot 15° B.W.

Dit zijn:

3° vorderingen tussen echtgenoten en wettelijk samenwonenden betreffende de uitoefening van hun rechten of betreffende hun goederen, alsook de voorlopige maatregelen die daarop betrekking hebben;

4° vorderingen betreffende de uitoefening van het ouderlijk gezag, de verblijfsregeling of het recht op persoonlijk contact ten aanzien van minderjarige kinderen;]

**Art. 1724 Ger.W.
TOEPASSINGSGBIED**

(Vervolg pagina 2)

6° vorderingen bedoeld in de art. 1322*bis*

7° vorderingen met betrekking tot
onderhoudsverplichtingen

8° geschillen met betrekking tot het aanwijzen van de [bijslagtrekkende(n)] van de kinderbijslag voor de kinderen indien de ouders niet meer samenwonen, en het verzoek tegen de uitbetaling aan de bijslagtrekkende;

9° vorderingen met betrekking tot het
huwelijksvermogensrecht, de erfopvolging,
schenkingen onder levenden of testamenten;

10° vorderingen tot verdeling;

12° het verzet van de persoon die het ouderlijk gezag uitoefent tegen de uitoefening van de rechten van de niet-ontvoogde minderjarige om de op diens spaarboekje ingeschreven sommen op te vragen;

13° de vorderingen ingesteld met toepassing van art. 220, § 3, van het Burgerlijk Wetboek;

14° het verzet tegen de uitbetaling van de gezinsbijslag aan de bijslagtrekkende bedoeld in art. 69, § 3, van de wetten betreffende de kinderbijslag voor loonarbeiders gecoördineerd op 19 december 1939, tenzij een vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig werd gemaakt op grond van art. 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, en tenzij de vrederechter bevoegd is krachtens art. 594, 8° ;

(vervolg op volgende pagina)

**Art. 1724 Ger.W.
TOEPASSINGSGBIED**

15° het verzet tegen de uitbetaling aan de bijslagtrekkende van de gezinsbijslag voor zelfstandigen, bedoeld in art. 31, § 3, van het koninklijk besluit van 8 april 1976 houdende regeling van de gezinsbijslag ten voordele van de zelfstandigen, tenzij een vordering bij de jeugdrechtbank aanhangig werd gemaakt op grond van art. 29 van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade, en tenzij de vrederechter bevoegd is krachtens art. 594, 9°.

- **de geschillen voortvloeiend uit de feitelijke samenwoning**

Raadpleeg de meest recente lijst via [Justel](#).

Art. 1734, §1, eerste lid Ger.W.

In elke stand van het geding, zolang de zaak niet in beraad is genomen

- ook in kort geding
- behalve voor het Hof van Cassatie
- behalve voor de arrondissementsrechtbanken

Geen weigering mogelijk, zelfs indien de rechter van mening is dat er geen verzoening mogelijk is.

PAS OP:

Indien er **ernstige aanwijzingen zijn dat de ene partij geweld, bedreigingen of enige andere vorm van druk gebruikt of heeft gebruikt ten aanzien van de andere partij**, dan mag de rechter geen bemiddeling bevelen zonder zich ervan te vergewissen dat die laatste partij daar vrij in toestemt. Daartoe verzoekt hij om de mondelinge toestemming van die laatste partij, in afwezigheid van de andere partij.

(art. 1734, §1, derde lid Ger.W.)

Art. 1734 §1, tweede lid Ger.W.

Op eigen initiatief/ambtshalve van/door de rechter bevelen van bemiddeling :

- op verzoek van minstens één van de partijen
- ambtshalve

3 criteria:

1. Wanneer de rechter van mening is dat een verzoening (toenadering) tussen de partijen mogelijk is (zie *infra* mogelijke *doorverwijsindicatoren*)

2. Na partijen gehoord te hebben

- met instemming van alle partijen
- niet mogelijk indien alle partijen niet akkoord gaan

(art. 1734, §1, tweede lid Ger.W.)

3. en voor zover de redelijke termijn om tot een gerechtelijke beslissing te bekomen niet in het gedrang komt

PAS OP:

Indien er **ernstige aanwijzingen zijn dat de ene partij geweld, bedreigingen of enige andere vorm van druk** gebruikt of heeft gebruikt ten aanzien van de andere partij, dan mag de rechter geen bemiddeling bevelen zonder zich ervan te vergewissen dat die laatste partij daar vrij in toestemt. Daartoe verzoekt hij om de mondelinge toestemming van die laatste partij, in afwezigheid van de andere partij.

(art. 1734, §1, derde lid Ger.W.)

Art. 1735, §2 Ger.W.

Het gehele geschil of een gedeelte ervan:

Invloed op de hangende procedure

Waarborgen door de wet geboden:

- Gedurende de bemiddeling blijft de rechter geadieerd

(art. 1735, §3 Ger. W.)

- De rechter kan voorlopige of bewarende maatregelen treffen (art. 1725, § 3 Ger. W) of elke door hem noodzakelijk geachte maatregel nemen (art. 1735, §3 Ger. W.)
- Schorsing proceduretermijn (art. 1734, §5 Ger.W.)
- Schorsing verjaring (art. 1731, §3 Ger. W.)
- De maatregelen bevolen overeenkomstig de art.en 1734 en 1735 zijn niet vatbaar voor enig rechtsmiddel. (art. 1735, §6 Ger.W.)

Gevaar voor deloyaal gedrag:
misbruik en verborgen agenda

DOORVERWIJSINDICATOREN:

NIET TE CONTROLEREN IN GEVAL VAN GEZAMENLIJK VERZOEK
TOT HET AANWIJZEN VAN EEN BEMIDDELAAR

Onderhandelingsbereidheid

- Wensen de partijen de oplossing van het geschil over te laten aan de rechter?
- Of wensen de partijen zelf, onder begeleiding van de bemiddelaar, het geschil op te lossen?

Is best te polsen aan de hand van de persoonlijke verschijning.

Cruciaal hierbij is de steun van de advocaat voor een onderhandelde oplossing.

Onderhandelingsvaardigheid

Dit is geen rechtstreekse bekommernis voor de rechter, maar wel finaal voor de bemiddelaar.

Mogelijke andere indicatoren

Pro, o.m.:

- Wil om de oplossing van het geschil in eigen handen te houden;
- Voorkeur voor een oplossing op maat;
- Wens voor een in de toekomst bruikbare oplossing;
- Voortzetten van de relatie is noodzakelijk;
- Nood aan vertrouwelijkheid: schade door mogelijke publiciteit;
- Een zuiver juridische aanpak lost het geschil niet op;
- Procesmoeheid;

Mogelijke andere indicatoren

✓ Pro, o.m.:

- Een beperkte financiële inzet van het geschil;
- Het gaat ook over verstoorde communicaties;
- Menselijke en psychologische factoren in familiale geschillen met oog voor het belang van het kind;
- Bemiddeling biedt eventueel vooruitzicht op een snellere oplossing;
- Bemiddeling biedt eventueel vooruitzicht op een goedkopere oplossing;
- De mate van onderhandelingsruimte;
- Eerder mislukte onderhandelingspogingen waardoor de communicatie werd bevorderd.

✗ Contra of minder evident, o.m.:

- Collectieve procedures;
- Eerder mislukte onderhandelingspogingen;
- Bijzonder hoog conflictgehalte;
- Context van strafbare feiten zoals bv. grensoverschrijdend gedrag, partnergeweld, persoonlijkheidsstoornis;
- Principezaak in rechte gewenst;
- Publiciteit gewenst;
- Verborgene agenda's: geen goede trouw, fishing expedition.

KEUZE BEMIDDELAAR (ART. 1734, §1/1 GER.W.)

Art. 1734, §1/1 eerste lid Ger.W.

Akkoord partijen over de naam van de bemiddelaar

- Voldoen aan de voorwaarden van art. 1726 Ger. W. (erkenningvoorwaarden)
- Lijst van erkende bemiddelaars
- Het is wenselijk dat de rechter zich vergewist van de beschikbaarheid van de bemiddelaar.

**Art. 1734, §1/1,
tweede lid Ger.W.**

**Geen overeenstemming tussen partijen:
de rechter kiest**

- via lijst FBC alle erkende bemiddelaars
 - keuze voor
- 1) een of meerdere bemiddelaars die geschikt zijn in het licht van de aard van het geschil tussen de partijen
 - 2) voor zover als mogelijk gevestigd in de buurt van de woonplaats partijen

INHOUD VAN DE BESLISSING DIE DE BEMIDDELING BEVEELT

Art. 1734, §2 Ger. W.

- Akkoord van de partijen
- Naam, hoedanigheid, adres van de bemiddelaar
- Duur opdracht (max. 6 maand)
- Datum waarop de zaak is verdaagd
(eerste nuttige datum na verstrijken duur opdracht)

Verlenging opdracht mogelijk
(art. 1734, §3 Ger. W.)

Vervanging bemiddelaar mogelijk
(art.1735, §4 Ger. W.)

Vereisten art. 780 Ger.W.

Te verstrekken informatie bij de doorverwijzing

DUIDING VERBOD TOT CONSULT (ART. 297, GER.W.)

WAT IS BEMIDDELING?

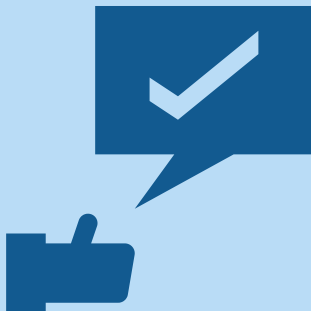
Art. 1723/1 Ger. W.

- Het geschil op een andere manier oplossen dan door het voeren van een proces.
- Partijen lossen zelf hun geschil op onder begeleiding van een bemiddelaar.
- Een bemiddelaar is daartoe specifiek opgeleid.
- Het aantal vereiste sessies is afhankelijk van meerdere factoren. (gemiddeld drie à vier sessies)

Art. 1723/1 Ger. W. biedt tevens een houvast:

"De bemiddeling is een **vertrouwelijk** en **gestructureerd proces van vrijwillig overleg** tussen conflicterende partijen met de medewerking van een **onafhankelijke, neutrale en onpartijdige derde** die de communicatie vergemakkelijkt en poogt de **partijen** ertoe te brengen **zelf** een oplossing uit te werken."

VOORDELEN

- het ontmijnen van het conflict door het herstellen van de dialoog;
- aandacht voor het behartigen van belangen, eerder dan voor standpunten;
- het voorkomen van een escalatie van het conflict;
- het vrijwaren van de toekomstige relatie;
- het in eigen handen nemen van het conflict door de partijen waarbij gezocht wordt naar een creatieve oplossing op hun maat tot ieders tevredenheid;
- het beperken van uitvoeringsproblemen en toekomstige conflicten;
- het winnen van tijd; zeker geen verlies van tijd;
- de hoge succesrate;
- het mogelijke besparen van kosten.

Specifiek voor familiale bemiddeling:

- het verbeteren van de communicatie;
- het belang van het kind;
- behoud van de relatie.

BASISPRINCIPES

Art. 1734, §1 Ger.W.

Beperkte vrijwilligheid

Ambtshalve bevel van de rechter tot bemiddeling is onder bepaalde voorwaarden mogelijk (art. 1734, §1, eerste en tweede lid (meer specifiek Ger.W.)

Bemiddeling te allen tijde zonder nadeel kunnen beëindigen (art. 1729 Ger. W.)

Art. 1728, §1-§4 Ger. W.

Vertrouwelijkheid

- documenten en mededelingen in de loop en ten behoeve van de bemiddeling zijn vertrouwelijk (§1)
- niet toelaatbaar als bewijs (§2)
- ambtshalve wering (§4)
- geen getuigenis (§2)
- geen verslaggeving aan de rechter (§2)
- schadevergoeding te bepalen door de rechter of arbiter (§4)

Niet vertrouwelijk zijn:

Art. 1728, §1, tweede lid Ger. W.

bemiddelingsprotocol, ondertekend bemiddelingsakkoord en eventueel document opgesteld door de bemiddelaar dat het feit van de mislukking van de bemiddeling vaststelt, (tenzij andersluidende schriftelijke beslissing van de partijen)

Opheffen vertrouwelijkheid :

Art. 1728, §1, tweede lid Ger. W.

mogelijk door de schriftelijke instemming van de partijen binnen de grenzen door hen aangegeven

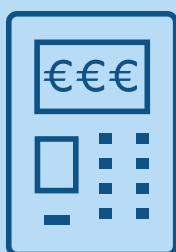
Vertrouwelijk maken in onderling schriftelijk akkoord:

Art. 1728, §1, derde lid Ger. W.

documenten of mededelingen daterend van vóór de aanvang van het bemiddelingsproces

KOSTEN

Art. 1734, §1 Ger.W.

- **Principe:** gelijkelijk ten laste van de partijen. Bij toepassing van de rechtsbijstand neemt de Staat de kosten op zich.
- **Uitzondering:** andersluidend akkoord van de partijen

Beïnvloeden de kostprijs:

- materie interventiegebied geschil;
- de complexiteit van het geschil;
- de inzet van het geschil;
- het aantal partijen;
- de ervaring/ expertise van de bemiddelaar.

Bij de **CAW's** (Centra voor Algemeen Welzijnswerk) is tarifiering globaal gezien volgens inkomen. Ook bij bemiddeling is **rechtsbijstand (pro bono systeem)** mogelijk. Meer info is te vinden in [de brochure](#) van de FBC.

Meerkost bemiddeling is relatief

SELECTEREN BEMIDDELAAR

- Informatie onderscheid erkende versus niet-erkende bemiddelaar

- Voordelen erkenning:

- kwaliteitscontrole door de vereiste erkenningscriteria opgesteld en opgevolgd door de FBC;
- deontologie FBC;
- opgeleide professional die zich blijft verder vormen via het systeem van permanente vorming;
- vereenvoudigde uitvoerbaarheid (homologatie);
- regeling voor de minvermogenden.

- Lijst van erkende bemiddelaars

**Art. 1734, §1/1
tweede lid Ger. W.**

- Keuze van de partijen:

bij gebrek overeenstemming van de partijen kiest de rechter een of meerdere bemiddelaars

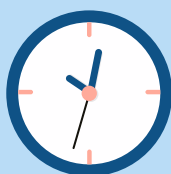
- die geschikt zijn in het licht van de aard van het geschil tussen de partijen
- voor zover mogelijk gevestigd in de buurt van de woonplaats van de partijen

- Bij de keuze voor een bepaald bemiddelaar kunnen meespelen:

- ervaring;
- beroepsachtergrond;
- persoonlijkheid;
- stijl;
- taal;
- specialisatie interventiegebied;
- onafhankelijkheid ten aanzien van elke partij;
- kostprijs;
- beschikbaarheid, ...

GEVOLGEN VOOR DE PROCEDURE

Tijd

- De rechter bepaalt de vroegste datum waarop de rechtsdag kan worden bepaald (art. 1734, §2 Ger. W.).

- De rechter bepaalt de termijn voor bemiddeling (art. 1734, §2 Ger. W.) met mogelijkheid tot controle en terugkeer tot de procedure (art. 1735, §5 Ger. W.).

“Akkoord? Geen akkoord?”

De bemiddeling loopt

- Geen gelijktijdige voortzetting van de procedure;
- De rechter blijft de zaak opvolgen.

Bemiddelingsakkoord (art. 1732 Ger.W.)

Mogelijke homologatie van de geschreven overeenkomst

Homologatietoets: art. 1736, vijfde lid Ger. W.

- Strijdigheid openbare orde
- Familiezaken: strijdigheid belang minderjarig kind

Indien de bemiddeling betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in art. 1004/1 vermeldt het bemiddelingsakkoord dat de bemiddelaar de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind en verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang. (art. 1736, vierde lid Ger. W. zie *infra* bij toolkit homologatie)

Gedeeltelijk bemiddelingsakkoord

Mogelijke ten dele homologatie van de geschreven overeenkomst met beslechting van de overblijvende geschilpunten door de rechter.

Geen bemiddelingsakkoord

De rechter neemt een beslissing.

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

HOMOLOGATIE BUITENGERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

BUITENGERECHTELIJKE BEMIDDELING	DUIDING
TE VOEGEN STUKKEN ART. 1733, EERSTE LID GER.W.	
Bewijs erkenning bemiddelaar	Krachtens art. 1731, §2, 2° Ger.W. en art. 1732 Ger.W. moeten het bemiddelingsprotocol en het bemiddelingsakkoord melding maken van de erkenning. De erkenning kan daarnaast getoetst worden op de website van de FBC. Tevens kan het bewijs van erkenning, afgeleverd aan de bemiddelaar door de Federale Bemiddelingscommissie, overgelegd worden.
Bemiddelingsprotocol Art. 1731 Ger.W.	Dit is de overeenkomst waarin de spelregels van het verloop van de bemiddeling schriftelijk zijn vastgelegd. Het protocol wordt ondertekend door de partijen en de bemiddelaar (art. 1731, §1 Ger.W.).
Bemiddelingsakkoord Art. 1732 Ger.W.	

VOORAFGAANDE CONTROLE ART. 1733, EERSTE LID GER.W.

Bevoegdheid rechter

De klassieke bevoegdheidsregels zijn van toepassing.

Bevoegdheidsovereenkomsten zijn mogelijk, veelal opgenomen in het bemiddelingsprotocol.

Forumkeuze is evenwel wettelijk beperkt door de regels van materiële en territoriale bevoegdheid.

Waakzaamheid is geboden bij een grensoverschrijdend geschil waarbij de bemiddelingsrichtlijn en het internationaal privaatrecht een rol kunnen spelen.

Saisine rechter

Art. 1733, eerste lid *in fine* Ger.W. bepaalt dat de partijen of één van hen het bemiddelingsakkoord kunnen voorleggen aan de **bevoegde rechter** dit overeenkomstig de art. 1025-1034 Ger.W. Indien het verzoek uitgaat van alle bij de bemiddeling betrokken partijen kan het echter ondertekend worden door de partijen zelf.

De homologatierechter is de reeds geadieerde rechter:

Tijdens een hangende procedure kunnen de partijen alsnog beslissen om een buitengerechtelijke bemiddeling op te starten. Indien nadien een akkoord bereikt wordt, kan diezelfde rechter het akkoord homologeren. Dit verzoek kan gedaan worden in de loop van deze procedure bv. door het verzoek tot rechtsdagbepaling en het nemen van een conclusie waarin het homologatieverzoek is vervat.

De homologatierechter is een andere rechter:

Werkwijze ex art. 1733 Ger.W.

Vereisten art. 1731 Ger.W. Bemiddelingsprotocol

Het bij de homologatie bijgevoegde protocol moet **minimaal voldoen aan onderstaande wettelijke vereisten (art. 1731, §2, 1°-8° Ger.W.):**

1° de naam en de woonplaats van de partijen en hun raadslieden;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de bemiddelaar, en in voorkomend geval de vermelding dat de bemiddelaar erkend is door de in art. 1727 bedoelde commissie;

3° de herinnering aan het principe dat bemiddeling op vrijwillige basis geschiedt;

4° een beknopt overzicht van het geschil;

5° de vertrouwelijkheid die wordt gehecht aan de documenten en de mededelingen in het kader van bemiddeling;

6° de wijze waarop het ereloon van de bemiddelaar, het tarief ervan, alsook de betalingsvoorwaarden worden bepaald;

7° de datum;

8° de ondertekening door de partijen en de bemiddelaar.

Vereisten art. 1732 Ger.W. Bemiddelingsakkoord

Het moet gaan om een **schriftelijk en gedateerd akkoord** ondertekend door de partijen en de bemiddelaar.

In voorkomend geval wordt tevens in het akkoord melding gemaakt van de **erkenning** van de bemiddelaar (art. 1732 Ger.W.).

Deze akte bevat de **precieze verbintenissen** van elk van de partijen (art. 1732 Ger.W.).

Bij aangelegenheden van art. 1004/1 Ger. W.: extra controle conform art. 1733, tweede lid Ger. W.
(zie *infra*)

Erkenning Bemiddelaar

Enkel indien het akkoord tot stand kwam onder de begeleiding van een erkend bemiddelaar kan het gehomologeerd worden (art. 1733 Ger.W.).

ART. 1733, TWEEDE LID GER. W.

**-Bij aangelegenheden art.
1004/1 Ger.W.**

Belang van het kind:

- **aandacht op vestigen**
- **verduidelijken op welke wijze rekening mee werd gehouden**

Indien de bemiddeling betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in art. 1004/1 Ger. W. **vermeldt het bemiddelingsakkoord dat de bemiddelaar de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind en verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang.**

HOMOLOGATIETOETS WETTELIJKE CRITERIA

Art. 1733, derde lid Ger.W.

Schending openbare orde

**Schending belang
minderjarige kinderen**

**Geen automatische noodzaak tot persoonlijke
verschijning van de partijen, enkel bij twijfel**

-geen verplichte toetsing aan de regels van dwingend recht;
-waakzaamheid voor akkoorden m.b.t. grensoverschrijdende geschillen.

**Strijdig met het belang van minderjarige kinderen :
weigering homologatie**

Ingevoegd in art. 1733, tweede lid Ger.W.

-Bij aangelegenheden in art. 1004/1 Ger.W.
-**vermeldt het bemiddelingsakkoord** dat de bemiddelaar :

- de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind

en

- verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang.

Niet de nodige info: schorsing verzoek tot homologatie totdat de partijen het akkoord hebben aangevuld

HOMOLOGATIETOETS MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

VERTROUWELIJKHEID

Opheffen vertrouwelijkheid mogelijk in schriftelijke instemming van de partijen binnen de grenzen door hen aangegeven

Art. 1728, §1, tweede lid Ger. W.

Vertrouwelijk maken door in onderling schriftelijk akkoord: documenten of mededelingen daterend van vóór de aanvang van het bemiddelingsproces

BEMIDDELINGSAKKOORD

- Is het akkoord de correcte schriftelijke weergave van de overeenkomst?
- Is het akkoord uitvoerbaar?
- Kunnen de partijen zich ten volle vinden in het bemiddelingsakkoord?
- Zijn de partijen zich daarbij volledig bewust van hun respectieve rechten (eventuele afstand van bepaalde rechten) en van de niet-tegenwerpelijke ervan aan derden?
- Is het bemiddelingsakkoord gesloten te goeder trouw en vrij van wilsgebreken?
- Is er sprake van rechtsmisbruik?
- Dekt het bemiddelingsakkoord het voorwerp van het geschil?
- Extra controle familiale akkoorden: zie *supra* door wettelijke controle

Indien de bemiddeling betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in art. 1004/1 Ger. W. vermeldt het bemiddelingsakkoord dat de bemiddelaar de aandacht van de partijen heeft **gevestigd op het belang van het kind** en verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang.

HOMOLOGATIEBESLISSING ART. 1733, *IN FINE* GER.W. *JUNCTO* ART. 1043 GER.W.

Vermelding in de beslissing

Integrale opname van het akkoord

- Instemming van de partijen met het akkoord;
- Toetsing van de wettelijke criteria.

KOSTEN

- Gemeen recht is van toepassing.
- Bij voorkeur reeds op te nemen in het bemiddelingsprotocol.

TOOLKIT VOOR DE RECHTER

HOMOLOGATIE GERECHTELIJK BEMIDDELINGSAKKOORD

GERECHTELIJKE BEMIDDELING	DUIDING
TE VOEGEN STUKKEN EXART. 1736 GER.W.	
Bewijs erkenning bemiddelaar	Krachtens art. 1731, §2, 2° Ger.W. en art. 1732 Ger.W. moeten het bemiddelingsprotocol en het bemiddelingsakkoord melding maken van de erkenning. De erkenning kan daarnaast getoetst worden op website van de FBC. Tevens kan het bewijs van erkenning, afgeleverd aan de bemiddelaar door de Federale Bemiddelingscommissie, overgelegd worden.
Bemiddelingsprotocol Art. 1731 Ger.W.	Dit is de overeenkomst waarin de spelregels van het verloop van de bemiddeling schriftelijk zijn vastgelegd. Het protocol wordt ondertekend door de partijen en de bemiddelaar (art. 1731, §1 Ger.W.).
Bemiddelingsakkoord Art. 1732 Ger.W.	

VOORAFGAANDE CONTROLE ART. 1736, EERSTE LID GER.W.

Bevoegdheid rechter

De klassieke bevoegdheidsregels zijn van toepassing.

Bevoegdheidsovereenkomsten zijn mogelijk, veelal opgenomen in het bemiddelingsprotocol.

Forumkeuze is evenwel wettelijk beperkt door de regels van materiële en territoriale bevoegdheid.

Waakzaamheid is geboden bij een grensoverschrijdend geschil waarbij de bemiddelingsrichtlijn en het internationaal privaatrecht een rol kunnen spelen.

Saisine rechter

Art. 1736, derde lid Ger.W. bepaalt dat zo de bemiddeling tot een, zelfs gedeeltelijk bemiddelingsakkoord leidt, de partijen of één van hen overeenkomstig art. 1043 de rechter kunnen verzoeken dat akkoord te homologeren.

De homologatierechter is de reeds geadieerde rechter:

Tijdens een hangende procedure, kan diezelfde rechter het akkoord homologeren. Dit verzoek kan gedaan worden in de loop van deze procedure bv. door het verzoek tot rechtsdagbepaling en het nemen van een conclusie waarin het homologatieverzoek is vevat.

De homologatierechter is een andere rechter:

Werkwijze art. 1736 Ger.W.
(Naar analogie met art. 1733 Ger.W. bij de buitengerechtelijk bemiddeling)

Vereisten art. 1731 Ger.W. Bemiddelingsprotocol

Het bij de homologatie bijgevoegde protocol moet **minimaal voldoen aan onderstaande wettelijke vereisten (art. 1731, §2, 1°-8° Ger.W.):**

1° de naam en de woonplaats van de partijen en hun raadslieden;

2° de naam, de hoedanigheid en het adres van de bemiddelaar, en in voorkomend geval de vermelding dat de bemiddelaar erkend is door de in art. 1727 bedoelde commissie;

3° de herinnering aan het principe dat bemiddeling op vrijwillige basis geschiedt;

4° een beknopt overzicht van het geschil;

5° de vertrouwelijkheid die wordt gehecht aan de documenten en de mededelingen in het kader van bemiddeling;

6° de wijze waarop het ereloon van de bemiddelaar, het tarief ervan, alsook de betalingsvoorwaarden worden bepaald;

7° de datum;

8° de ondertekening door de partijen en de bemiddelaar.

Vereisten art. 1732 Ger.W. Bemiddelingsakkoord

Het moet gaan om een **schriftelijk en gedateerd akkoord** ondertekend door de partijen en de bemiddelaar.

In voorkomend geval wordt tevens in het akkoord melding gemaakt van de **erkenning** van de bemiddelaar (art. 1732 Ger.W.).

Deze akte bevat de **precieze verbintenissen** van elk van de partijen (art. 1732 Ger.W.).

Bij aangelegenheden van art. 1004/1 Ger. W.: extra controle vervat in art. 1736, vierde lid Ger. W. (zie *infra*)

Erkenning Bemiddelaar

Enkel indien het akkoord tot stand kwam onder de begeleiding van een erkend bemiddelaar kan het gehomologeerd worden (art. 1734 §2 Ger.W.).

ART. 1736, VIERDE LID GER. W.

-Bij aangelegenheden art.
1004/1 Ger.W.

-Belang van het kind:

- aandacht op vestigen
- verduidelijken op welke wijze rekening mee werd gehouden

Indien de bemiddeling betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in art. 1004/1 **vermeldt het bemiddelingsakkoord** dat **de bemiddelaar** de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind en verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang.

HOMOLOGATIETOETS WETTELIJKE CRITERIA

Art. 1736, vijfde lid Ger.W.

Schending openbare orde

Schending belang
minderjarige kinderen

**Geen automatische noodzaak tot persoonlijke
verschijning van de partijen, enkel bij twijfel**

-geen verplichte toetsing aan de regels van dwingend recht;
-waakzaamheid voor akkoorden m.b.t. grensoverschrijdende geschillen.

**Strijdig met het belang van minderjarige kinderen :
weigering homologatie**

-Bij aangelegenheden in art. 1004/1 Ger.W.

-**vermeldt het bemiddelingsakkoord** dat de bemiddelaar :

- de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind

en

- verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang.

Niet de nodige info: schorsing verzoek tot homologatie totdat de partijen het akkoord hebben aangevuld

HOMOLOGATIETOETS MOGELIJKE BIJKOMENDE AANDACHTSPUNTEN

VERTROUWELIJKHEID

Opheffen vertrouwelijkheid mogelijk door de schriftelijke instemming van de partijen binnen de grenzen door hen aangegeven

Art. 1728, §1, tweede lid Ger. W.

Vertrouwelijk maken door in onderling schriftelijk akkoord: documenten of mededelingen daterend van vóór de aanvang van het bemiddelingsproces

BEMIDDELINGSAKKOORD

- Is het akkoord de correcte schriftelijke weergave van de overeenkomst?
- Is het akkoord uitvoerbaar?
- Kunnen de partijen zich ten volle vinden in het bemiddelingsakkoord?
- Zijn de partijen zich daarbij volledig bewust van hun respectieve rechten (eventuele afstand van bepaalde rechten) en van de niet-tegenwerpelijke ervan aan derden?
- Is het bemiddelingsakkoord gesloten te goeder trouw en vrij van wilsgebreken?
- Is er sprake van rechtsmisbruik?
- Dekt het bemiddelingsakkoord het voorwerp van het geschil?
- Extra controle familiale akkoorden: zie *supra* door wettelijke controle

Indien de bemiddeling betrekking heeft op aangelegenheden bedoeld in art. 1004/1 Ger. W. vermeldt het bemiddelingsakkoord dat de bemiddelaar de aandacht van de partijen heeft gevestigd op het belang van het kind en verduidelijkt het op welke wijze rekening werd gehouden met dat belang

HOMOLOGATIEBESLISSING ART. 1736, *IN FINE* GER.W. *JUNCTO* ART. 1043 GER.W.

Vermelding in de beslissing

Integrale opname van het akkoord

- Instemming van de partijen met het akkoord;
- Toetsing van de wettelijke criteria.

KOSTEN

- Gemeen recht is van toepassing.
- Bij voorkeur reeds op te nemen in het bemiddelingsprotocol.

Verdere lectuur

- European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ). (2018). *Guide to the judicial referral to mediation*. Mediation Development Toolkit. <https://rm.coe.int/guide-to-the-judicial-referral-to-mediation-en/1680ac490a>
- European Commission for the Efficiency of Justice (CEPEJ). (2018). *Mediation development toolkit: Ensuring implementation of the CEPEJ guidelines on mediation*. <https://rm.coe.int/mediation-development-toolkit-ensuring-implementation-of-the-cepej-gui/16808c3f52>
- KeKi. (2021). *Stappenplan belang van het kind*. Departement Cultuur, Jeugd en Media van Vlaanderen. <https://keki.be/nl/publicaties/stappenplan-belang-van-het-kind>